

pořádá

VÝSTAVU PRO AUDABIAC

na podporu projektu „Uměním ke svobodě“, určeného dětem z dětských domovů

OHEN

EVA KOPÁČOVÁ
tapiserie

KVĚTEN – ČERVEN 2004
Malý Španělský sál
Španělská 10, Praha 2

„Aby se dítě dobře vyvíjelo, bylo zdravé, sobě ku uspokojení a společnosti k užítku, mělo by být co nejméně zraňováno. Mělo by tedy žít v takovém rodinném prostředí, které mu poskytuje náležité podněty, přiměřeně proměnlivé a rozmanité, odpovídající jeho rozvoji. Tyto podněty společně s okolním prostředím by měly pro dítě vytvářet smysluplný svět protnutý láskou rodiny a prostý pocitu ohrožení, úzkosti či nebezpečí.

V harmonickém prostředí rodiny by si dítě mělo vytvářet své první a nejdůležitější citové vazby a vztahy a mělo by získávat důležitý pocit, že pro ty druhé kolem sebe má nějaký význam. To je pozitivní identita, vědomí vlastního já a vlastní hodnoty.

Pro dobrý vývoj dítěte je rovněž zapotřebí respektovat jeho potřebu otevřené budoucnosti. To znamená, že se na něco těšíme a něco očekáváme. Všechny výše popsané potřeby dítěte by měly být a jsou naplňovány soužitím dítěte s těmi, kteří k němu patří a ono patří k nim. Když některá z těchto potřeb vypadne, je zle,“ říká lékař dětských duší profesor Zdeněk Matějček.

Děti z dětských domovů mají své duše zraněny a projekt „Uměním ke svobodě“ se snaží pomáhat vychovatelům z dětských domovů tyto dětské dušičky „léčit“.

Takové citové poranění může zůstat skryto pod prahem vědomí po celý život a často zakládá negativní postoj k okolnímu světu, k druhým lidem a nakonec i k sobě samému.

Je výsledkem zla, které na dětech páchají vlastní rodiče. Takovému zlu může dítě podlehnout, avšak ze své podstaty má také sílu, aby zlu odolalo a v konfrontaci s ním získalo něco, co jinak získat nelze. Musí však proto mít prostředí, které vychází vstříc jeho přirozeným potřebám, a musí k tomu mít také svobodnou a pevnou vůli.

Právě takové prostředí se snaží vytvořit projekt „Uměním ke svobodě“.

Prázdninový život dětí provázejí totiž umělci. Ti vedou děti nejen v uměleckých dílnách, kde rozvíjejí jejich tvůrčí schopnosti a dovednosti, ale zároveň jim zprostředkovávají kontakt s vlastní uměleckou tvorbou. Děti jsou obklopeny jejich obrazy, sochami, fotografiemi, hudbou, tancem a vším, co tvoří umění uměním.

Slovy švédského pedagoga Franse Carlgrena lze jasně vystihnout, oč v tzv. uměleckých dílnách jde. Není to snaha produkovat "dětské umění", či snad snaha děti kultivovaněji zabavit v době jejich volna, případně v nich odhalit skryté možnosti, uplatnitelné dobře v dospělosti. To vše by se dalo pravděpodobně zajistit jednodušeji. Při umělecké činnosti dětí v rámci projektu jde však o víc. Když se pracuje s dřevem nebo hlinou při vytváření nějaké typické podoby zvířete, když se při malování nebo kreslení zápasí s materiálem, aby se dosáhlo stanoveného cíle, když se střídá rozhod-

nost a trpělivost při vzniku obrazu, pak prožíváme nasazení celé osobnosti. Uvádět v soulad jemnosti hlíny, nuance lyrického sborového zpěvu nebo hry na nástroj, to vyžaduje vytrvalost a schopnost neúnavně cvičit. Krize a pohromy při nacvičování větší hry – na jevišti při malování kulis či šití kostýmů – jsou zkouškami výdrže, ale také krásným zážitkem společného života. A jaké je to uspokojení, když potlesk odmění všechnu námahu a potvrdí štěstí umělecké práce.

Všechna tato umělecká cvičení a úsilí jsou cvičením vůle. Není žádného lepšího školení vůle, než něco s radostí znovu a znovu nacvičovat, i přes překážky a obtíže.

Mnohé úkoly, které jsou dětem v uměleckých dílnách předkládány, vyžadují od nich také vnitřní postoj, jehož instinktivně nejsou vůbec schopny. Opatrný může být nucen stát se smělým, domýšlivý uvážlivým, kdo má slabou vůli, může ukázat vytrvalost a svéhlavý schopnost přizpůsobit se. Toto výchovné působení má hluboké a trvalé účinky.

Letní i celoroční práce s dětmi má i další význam, spočívající v kultivaci jejich tvůrčí fantazie. O ní a o jejím významu pro osobní svobodu mluví zcela srozumitelně opět pedagog Carlgren, když říká, že jednou z nejdůležitějších vnitřních schopností, již může mít dospělý člověk k dispozici, je právě tvůrčí fantazie.

Potřebujeme ji v našem denním životě. Životní cesta člověka bez fantazie je dána směrem, který určují jiní. Takový člověk je nesvobodný. Pro děti z dětských domovů, a nejen pro ně, je tou nejlepší ochranou před závislostmi všeho druhu právě výchova ke svobodě.

EVA KOPÁČOVÁ (*1937)

Studium:

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, u prof. A. Kybala.

Po studiu se věnuje vytváření ručně tkaných tapisérií a tapisérií ART PROTIS.

Od r. 1969 do r. 1990 žije ve Francii, kde také vystavuje.

Výstavu akademické malířky Evy Kopáčové představuje soubor tapisérií vzniklých během řady let. Jejich základním materiálem je barevné vlněné rouno, které autorka aplikuje v nesčetných variacích překrýváním lehkých i hutných vrstev. Během tohoto tvůrčího procesu rouno různě tvaruje, čímž vytváří originální netkanou tapisérii. Tento proces je poté několikrát korigován, materiál sežehlován, a dílo dokončeno fixací jemným vláknem. Díla vytvořená touto technologií vešla ve známost pod pojmem Artprotis, umění progresivní tapiserie. Tato technologie ve své výrazové mnohostrannosti evokuje účinek obdobný malbě – malbě vlnou. Za léta své existence dosáhl Artprotis nejlepších výsledků při řešení úkolů monumentální povahy, rovněž však se v menším provedení jevil i technikou vhodnou pro dotváření prostředí komorního.

Eva Kopáčová prožila šťastné dětství, přerušené smrtí matky. Tato tragická udalost znamenala v jejím životě základní zvrát. Jejím druhým domovem se stala Paříž, kam se odstěhovala se svým otcem, akademickým malířem Jaroslavem Kopáčem. Poezie a životní styl obou vlastí mimořádně obohatil její umělecké cítění. Po návratu do Prahy se výtvarné umění stalo jejím celoživotním zájmem. Po dokončení střední školy byla přijata na Vysokou školu uměleckoprůmyslovou

do atelieru Prof. A. Kybala, textilního umělce a vynikajícího pedagoga. Pod jeho vedením dozrála ve výraznou osobnost české textilní tvorby.

Eva Kopáčová je výtvarnicí s osobitým tvůrčím nábojem a mimořádnou uměleckou citlivostí. Svě impresivní vjemy vkládá do kultivovaných komposic překvapivého barevného akordu. Autorčina díla byla a jsou ozdobou mnoha našich i mezinárodních galerií.

Výstavy:

Paříž, Lyon, Nantes, Norimberk, Brusel, Praha, Jindřichův Hradec, Zámek Trmice, Ústí nad Labem, Praha

Realizace:

Veřejné i soukromé umělecké sbírky, organizace